



**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Departementet
Kontor for
Erhvervsuddannelser

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Bilag 1. Bidrag til besvarelse af BUU alm. del. – som 37.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende vedrørende muligheden for at uddanne sig i kriminalforsorgens institutioner:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at kriminalforsorgen har et stort fokus på at forbedre mulighederne for, at indsatte kan uddanne sig under indsættelse i kriminalforsorgens institutioner, herunder fokus på at øge udbuddet af arbejdsmarkedsrettede uddannelser.

En hel erhvervsuddannelse (EUD) for kriminalforsorgens målgruppe består af et ”grundforløb 2” og et hovedforløb.

”Grundforløb 2” er et 20 ugers forløb, der udbydes i flere af kriminalforsorgens institutioner. Grundforløbet skal give den pågældende de faglige og personlige kompetencer, der skal til for at gennemføre et hovedforløb.

Hovedforløbet, der indeholder skiftevis skoleforløb og praktikforløb, udbydes kun i ganske få tilfælde i fængslet. Dette skyldes blandt andet, at de færreste fængsler har de nødvendige rammer og faciliteter til at leve op til hovedforløbets faglige og branchefastsatte krav om både teoretisk og praktisk undervisning samt krav til praktikforløb, som skal indeholde en bred vifte af færdighedstræning. Indsattes deltagelse i hovedforløb forudsætter således typisk, at de kan få frigang hertil, eller at de er blevet løsladt.

2. De indsattes behov for uddannelse vil typisk blive afdækket i forbindelse med kriminalforsorgens modtagelsesprocedure, hvor der foretages en screening af den indsatte. Hvis screeningen viser et behov for uddannelse, og hvis der er mere end to måneder til den indsattes forventede løsladelsestidspunkt, tilbydes den indsatte en afklarende samtale med en uddannelses- og erhvervsvejleder. Screeningen vil imidlertid ofte afdække, at den indsatte også har andre behov, så-

27. februar 2023
Sagsnr.: CaseNo

som behov for misbrugsbehandling og/eller behov for deltagelse i kognitive programmer, som skal prioriteres, før en uddannelse kan igangsættes.

Erhvervsuddannelserne (EUD) stiller desuden krav til de indsatte uddannelsesniveauer, herunder et krav om et karaktergennemsnit på mindst 02 i dansk og matematik (skriftlig og mundtlig) ved folkeskolens afgangseksamen eller 10. klasseprøve. Det kan også være et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve. En række indsatte har ikke det fornødne uddannelsesniveauer og vil således indledningsvist skulle have et andet uddannelsesstilbud. Endvidere skal de indsatte vurderes at være i stand til at gennemføre en erhvervsuddannelse på de faglige niveauer, der indgår på hovedforløbene.

Et grundforløb og et hovedforløb skal derudover gennemføres i forlængelse af hinanden, og man kun kan optages på ”grundforløb 2” tre gange i alt. Det er derfor væsentligt at koordinere opstart af grundforløbet med den indsatte mulighed for at få frigang eller udsigten til løsladelse/prøveløsladelse mv. med henblik på at gennemføre hovedforløbet, da den indsatte ellers vil have anvendt ét ud af tre forsøg på uddannelsesopstart forgæves. Dette giver indsatte et negativt incitament til at påbegynde grundforløbet i kriminalforsørgsregi. En række forhold skal imidlertid gøre sig gældende, før en indsat kan få frigang til uddannelse, jf. nedenfor.

3. En indsat har mulighed for at få udgang i form af frigang med henblik på at følge undervisning uden for institutionen, *hvis* det vurderes, at undervisning mest hensigtsmæssigt gives uden for institutionen, *hvis* der ikke vurderes at være risiko for, at frigangen misbruges, og *hvis* hensynet til retshåndhævelsen ikke taler herimod.

For at få frigang til undervisning skal den indsatte have et uddannelsesbehov og være motiveret for uddannelse. Sigtet med undervisningen skal række ud over løsladelsen, og det skal antages at kunne støtte den indsatte i at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Frigang gives som udgangspunkt til indsatte, der afsoner fængsel i 5 måneder eller derover, som har udstået 1/3 af straffen og har tilladelse til udgang med henblik på besøg hos bestemte personer. Frigang til undervisning skal ske i så nær tilslutning til løsladelsen som muligt eller op til en udstationering til egen bopæl med fodlænke efter kapitel 13 i udgangsbekendtgørelsen, og frigang til undervisning kan som udgangspunkt ikke gives for længere tid end 1 år.

Hvis betingelserne for frigang til undervisning i øvrigt er opfyldt, kan der gives tilladelse til frigang til undervisning, før

de normale tidsmæssige betingelser er opfyldt, hvis der foreligger særlige omstændigheder i sagen.

I nedenstående tabel vises antallet af personer, som har været på frigang til undervisning i årene 2014-2022.

Frigang til undervisning

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal personer	335	277	269	256	223	256	201	171	255

Note: Det bemærkes, at tallene er trukket fra kriminalforsorgens statistiksistem den 10. februar 2023. Oplysningerne er baseret på manuelle indtastninger i Klientsystemet og afspejler de registreringer, som var foretaget på tidspunktet, hvor tallene blev trukket over i statistiksistemet. Der tages derfor forbehold for registreringsfejl og mangler, som eventuelt måtte være i Klientsystemet, da data blev trukket. Tal for 2022 er foreløbige og vil kunne ændre sig ved efterfølgende opdateringer i Klientsystemet.

Det bemærkes endvidere, at tallene for 2020 og 2021 er betydeligt lavere end tidligere år som følge af coronanedlukninger.

4. Kriminalforsorgen har ikke en systematisk registrering af antallet af indsatte, der deltager i uddannelse, men der foretages en manuel registrering af antal timer, som indsatte bruger på deltagelse i uddannelse, herunder erhvervsuddannelsen både internt i kriminalforsorgen og i forbindelse med frigang.

I nedenstående tabel fremgår antallet af registrerede timer brugt på erhvervsuddannelser pr. år inklusiv dem, som er afholdt ved frigang. Da der er tale om manuelle registreringer, skal det bemærkes, at der kan forekomme fejlregistreringer.

Antal registrerede timer brugt på erhvervsuddannelser pr. år inkl. frigang

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal timer	51.257	40.474	21.699	21.667	31.264	48.398	44.342	34.068	44.732

Kilde: Kriminalforsorgens økonomi- og lønsystem (KOLS). Det bemærkes, at der ikke er data for 2014.

De første erhvervsuddannelser i kriminalforsorgen blev udbudt i 2007. Satspuljeprojektet ”styrket uddannelse til indsatte” introducerede erhvervsuddannelser som et permanent uddannelses tilbud i kriminalforsorgen i 2012. En evalueringsrapport konkluderede i 2016, at det lykkedes at styrke erhvervsuddannelsesområdet i kriminalforsorgen, men at det ikke lykkedes at styrke området i det omfang, som det var forventet og målsat.

Kriminalforsorgen er siden 2018 lykkedes med at få EUD-aktiviteten til at stige samtidig med, at andre uddannelsesaktiviteter også er stigende – med undtagelse af årene 2020-21, hvor en stor del af aktiviteterne var nedlukket som følge af covid-19.

Kriminalforsorgen tilbyder de indsatte mange andre uddannelser end erhvervsuddannelser, herunder arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), almen voksenuddannelse (AVU), forberedende voksenundervisning (FVU), forberedende grunduddannelse (FGU), HF-fjernundervisning, folkeskolefag og ordblindeundervisning. Nedenstående tabel viser antal registrerede uddannelsestimer i alt, hvor samme fald som nævnt ovenfor kan ses i perioden 2020-2021.

Antal registrerede timer brugt på undervisning i alt

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal timer	1.056.081	991.465	932.989	860.211	658.460	588.122	535.483	536.864	643.213

Kilde: Kriminalforsorgens økonomi- og lønsystem (KOLS). Det bemærkes, at der ikke er data for 2014.

5. Kriminalforsorgen har en målsætning om, at den kompetencegivende uddannelsesaktivitet skal stige yderligere i de kommende år. Med flerårsaftalen for kriminalforsorgen økonomi 2022-2025 er der igangsat en række initiativer, som skal styrke mulighederne for, at indsatte kan uddanne sig under indsættelse. Initiativerne indebærer bl.a. en forøgelse af arbejdsmarkedsrettede uddannelser (AMU), ansættelse af flere lærere og faglærere og etablering af to uddannelsesafdelinger. Erhvervsuddannelser indgår som et fast uddannelses-tilbud i kriminalforsorgen og vil fortsat være et tilbud til de indsatte.

Endelig skal det bemærkes, at direktoratet er i gang med at færdiggøre en rapport, som har til formål at afdække barriererne for, at indsatte i fængsler og arrester kan uddanne sig. Rapporten udarbejdes på baggrund af flerårsaftalen og det forventes, at rapporten kan blive forelagt for aftalepartierne i foråret 2023.”